

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 8 janvier 1997, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté ministériel "en exécution de l'arrêté royal fixant les conditions d'octroi, le tarif et les modalités de paiement de l'indemnité allouée aux avocats en exécution des articles 455 et 455bis du Code judiciaire", a donné le 10 janvier 1997 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 8 januari 1997 door de Minister van Justitie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van ministerieel besluit "tot uitvoering van het koninklijk besluit tot vaststelling van de voorwaarden voor de toekenning, het tarief en de wijze van uitbetaling van de vergoeding verleend aan de advocaten ter uitvoering van de artikelen 455 en 455bis van het Gerechtelijk Wetboek", heeft op 10 januari 1997 het volgend advies gegeven :

Le Conseil d'Etat, section de législation, se limite, conformément à l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, à examiner le fondement juridique, la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que l'accomplissement des formalités prescrites.

*

*

*

Quant aux formalités prescrites.

Préambule.

1. A l'alinéa 3, il convient de préciser la date à laquelle l'avis de l'Ordre national des avocats a été donné.

2. La référence aux lois coordonnées sur le Conseil d'Etat doit être omise.

3. L'alinéa 8 (devenant l'alinéa 7) doit être introduit par la phrase suivante :

"Vu l'urgence motivée par les considérants suivants : ...".

.../...

4. Il convient d'insérer un alinéa 14 nouveau rédigé comme suit :

"Vu l'avis du Conseil d'Etat, donné le 10 janvier 1997, en application de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat".

Quant au fondement juridique.

Article 2.

L'article 2, deuxième phrase, prévoit que le projet produit ses effets au 1er septembre 1996 pour les avocats inscrits au tableau de l'Ordre. Or, la loi du 13 avril 1995 modifiant les articles 455 et 455bis du Code judiciaire, qui ouvre le droit à l'indemnisation pour cette catégorie d'avocats, dispose en son article 2 que la loi entrera en vigueur à la date de la publication au Moniteur belge d'un arrêté royal adapté pris conformément à la procédure prévue aux articles 455, § 2, alinéa 3, et 455bis, § 2, 2, alinéa 4, du Code judiciaire. Les avocats non stagiaires n'auront donc droit légalement à l'indemnisation que pour les prestations qu'ils effectueront à partir de la date où le présent projet, s'il devient arrêté royal, sera publié. Cette disposition, en tant qu'elle rend applicable le présent projet aux avocats inscrits au tableau de l'Ordre pour la période du 1er septembre 1996 à la date de la publication de l'arrêté royal est donc dépourvue de fondement légal.

.../...

Quant à la première phrase de l'article 2, qui fait rétroagir le projet à la date du 1er septembre 1992, elle est contraire au principe général de droit de non-rétroactivité des actes administratifs. Elle n'est admissible que si elle ne porte pas atteinte à des droits acquis.

Observation finale.

Le texte néerlandais du projet devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise, in fine, du présent avis.

De Raad van State, afdeling wetgeving, onderzoekt overeenkomstig artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State alleen de rechtsgrond, de bevoegdheid van de steller van de handeling en het voldaan zijn aan de vormvoorschriften.

*
* *

De vormvoorschriften.

Aanhef.

1. In het derde lid behoort te worden vermeld op welke datum de Nationale Orde van Advocaten haar advies heeft gegeven.

2. De verwijzing naar de gecoördineerde wetten op de Raad van State dient te vervallen.

3. Het achtste lid (dat het zevende lid wordt) dient met de volgende zin te beginnen :

"Gelet op de dringende noodzakelijkheid, gemotiveerd door de volgende overwegingen : ...".

.../...

4. Er behoort een nieuw veertiende lid te worden ingevoegd, luidende :

"Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 10 januari 1997, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State".

De rechtsgrond.

Artikel 2.

Artikel 2, tweede zin, bepaalt dat het ontwerp voor de op het tableau van de Orde ingeschreven advocaten in werking treedt met ingang van 1 september 1996. Artikel 2 van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de artikelen 455 en 455bis van het Gerechtelijk Wetboek, de wet waarbij aan deze categorie advocaten het recht op een vergoeding wordt toegekend, bepaalt echter dat de wet in werking treedt op de datum waarop een aangepast koninklijk besluit volgens de procedure bepaald in artikel 455, § 2, derde lid, en artikel 455bis, § 2, 2, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt. De advocaten die geen stagiair meer zijn, zullen dus wettelijk slechts recht hebben op vergoeding voor de prestaties die zij zullen leveren vanaf de datum waarop dit ontwerp, als het een koninklijk besluit wordt, zal zijn bekendgemaakt. Deze bepaling heeft dan ook geen rechtsgrond voor zover zij het onderhavige ontwerp op de advocaten die op het tableau van de Orde zijn ingeschreven toepasselijk maakt voor de periode van 1 september 1996 tot de datum waarop het koninklijk besluit zal zijn bekendgemaakt.

.../...

De eerste zin van artikel 2, die het ontwerp doet terugwerken tot 1 september 1992, is in strijd met het algemene rechtsbeginsel dat bestuurshandelingen niet terugwerken. Zij kan alleen dan worden aanvaard als zij geen verkregen rechten aantast.

Slotopmerking.

In het eerste en tweede lid van de aanhef behoort het lidwoord "het" vóór het woord "artikel" te vervallen. In de laatste considerans van dezelfde aanhef behoort het lidwoord "het" te worden geschreven vóór de woorden "koninklijk besluit".

La chambre était composée de
Messieurs J.-J. STRYCKMANS,
de Heren

J. MESSINNE,
Y. KREINS,

Madame J. GIELISSEN,
Mevrouw

De kamer was samengesteld uit
président,
voorzitter,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

greffier,
griffier.

Le rapport a été présenté par
M. M. PAUL, auditeur adjoint. La
note du Bureau de coordination a
été rédigée et exposée par
M. L. DETROUX, référendaire
adjoint.

Het verslag werd uit-
gebracht door de H. M. PAUL,
adjunct-auditeur. De nota van
het Coördinatiebureau werd op-
gesteld en toegelicht door de
H. L. DETROUX, adjunct-
referendaris.

La concordance entre la
version française et la ver-
sion néerlandaise a été véri-
fiée sous le contrôle de
M. J.-J. STRYCKMANS.

De overeenstemming tussen de
Franse en de Nederlandse tekst
werd nagezien onder toezicht van
de H. J.-J. STRYCKMANS.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

J. GIELISSEN.

J.-J. STRYCKMANS.